

9 BİN YILLIK DELİKANLI ÇUMRA

CİLT: 3 • SAYI: 7

ÇUMRA KÜLTÜR VE SANAT TOPLULUĞU ADINA :
SADIK GÖKCE- SEDAT ULUPINARLI-ANUŞ GÖKCE

30 ARALIK 2023 CUMARTESİ

YOLUN SONU ÖNEMLİ

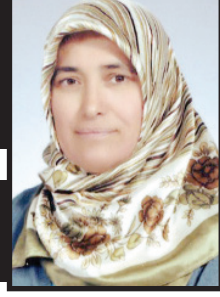
YAYIN KURULU

- SADIK GÖKCE
- SEDAT ULUPINARLI
- ZEKİ TÜRKER
- ANUŞ GÖKCE
- MUSTAFA YAVUZ ÇOLAK
- ELİFE YILMAZ MISRAL

İÇİNDEKİLER

- ÇUMRA KÜLTÜR SANAT TOPLULUĞU'NUN 1 ARALIK ETKİNLİĞİ
- ANUŞ GÖKCE
- YAŞANMIŞ BİRKAÇ HİKÂYE
- MEVLÛT MÛLAYİM
- SONE (4)
- NURİ GÖKSEL İNAN
- DR.ÖMER YILDIRIM
- SEDAT ULUPINARLI
- GEÇMİŞE ÖZLEM
- ARİFE GÖZÜAÇIK
- DÜN DE, BUGÜN DE, YARIN DA ÇUMRA...
- M. YAVUZ ÇOLAK
- NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE
- MUSTAFA DAŞ
- YOL
- MERVE CURA
- VEHİM
- FATİMA GÜLER TOSUN

ÇUMRA KÜLTÜR SANAT TOPLULUĞU'NUN 1 ARALIK ETKİNLİĞİ

Çumra Kültür ve Sanat Topluğu aralık

ANUŞ GÖKCE

ayının ilk haftasında Çatalhöyük Kültür Merkezinde "Mevlâna" temalı etkinliğini gerçekleştirdi. 1 Aralık Cuma Akşamı saat 20.00'de başlayan etkinliğin sunuculuğunu Özkan Atık İlkokulu Öğretmenlerinden aynı zamanda halk dansları eğitmeni olan Merve Cura yaptı. Merve Cura daha sonra öğrencisi Mustafa Demir'le bir de Zeybek oyununu sergiledi.

Programın açılış konuşmasını Topluluk Başkanı Sadık Gökçe yaptı. Sonra sıra ile şairler şiirlerini okumaya başladı.

İlk konuşmacı olarak ben Hz. Mevlana'nın hayatını kısaca anlattıktan sonra evrensel mesajlarından bahsettim. Doğruluk, yalan söylememe, cimrilik yapmama ve cömert davranmak hususlarına değindim. Mevlana'nın en büyük isteğinin insanların birbirlerine değer vermelerini, ufak tefek hataları hoş görüp birbirlerine saygı duymalarını ve birlik ve beraberlik içinde huzurlu bir iklim oluşturmaları olduğunu ifade ettim. Gerçekten de onun bütün eserlerinde Allah ve Peygamber sevgisini işlediğini, karşısındakinin inancı görüşü ne olursa olsun ona karşı engin bir hoşgörüyü sahip olduğunu görürüz. O kendisini Kur'an'ın hizmetkârı ve Sevgili Peygamberimizin ayağının tozu olarak görür, kim bun aksine bir sözde bulunursa kıyamet gününde ondan şikâyetçi olacağını ifade eder. Sunucumuz Merve Cura her bir konuşmacı veya şairi sahneye davet ederken Mesneviden beyitler okuyarak gecemize renk kattı. İlk şiir, Bahtiyar Vahapzadeye ait "Benim Anam". Cumhuriyet Lisesi öğretmenlerinden Levent Küçükgök, o tok ve dolgun sesiyle okudu.

Şair Dede mahlaslı Selahaddin Güzel;
HANCI

Çok yorgunum hancı aç şu kapıları yavaş yavaş
Yanında ne anam var ne babam var ne de kardeş..." dizeleriyle başlayan şiirini okudu.

Genç sanatçı Talat Sefa Karasu "Özde ben bir insan olmaya gel-

dim”, “Vahdet kaynağından dolu içende” ve “Bin cefalar çeksem almam üstüme” adlı üç güzel türkü seslendirerek gönüllerimizi mesrur etti.

Konya’dan gelerek gecemizi şerefliendiren hocaların hocası Prof. Dr. Saim Sakaoğlu, Prof. Dr. Orhan Yavuz, Prof. Dr. Mevlüt Mülayim hocalarıma çok teşekkür ederim.

Saim Sakaoğlu, bir gün evvel hem konuşmacı olarak hem de TDK’dan ödül almak için Ankara’da bulunuyordu. Ayağının tozuyla ve tüm yorgunluğuna rağmen bizleri kırmadı ve programımıza katılma nezaketini gösterdi. Sağ olsun, var olsun.

Prof. Dr. Mevlüt Mülayimin ve Gökce Ailesinin, Çumra Kültür Sanat Topluluğunun davetlisi olarak geldiğini ifade eden Sakim Sakaoğlu, Çumralılara “değişebilirsiniz elbette farklılıklarınız olacaktır. Fakat asla Çumralı olduğunuzu unutmayınız. Mutlaka Çumra için bir şeyler yapınız, kültürünü, sanatını, edebiyatını araştırınız.” dedi. Aziz Sanca’rı örnek vererek Türk bilim adamlarını dünyanın tanıdığını, fakat Türkiye’de, Konya’da, Çumra’da tanınmadığını ifade etti. Kendi değerlerimizi tanıyıp onları anlatmak ve yeni bilim adamlarının yetişmesine yardımcı olmak gerektiğini sözlerine ekledi.

Saim Hoca’dan sonra Tayyip sağ,
“Dost aynalar

Yalancı diyenlere rağmen
Gerçek aynalar” dizeleriyle başlayan şiirini okudu.

Akabinde Çumra’nın yetiştirdiği bir değer Ahmet Gök sahneye gelerek;
“Biz çalı yakardık, odun yakardık
Bizim köyde kömür yakmazdı kimse” dizeleriyle başlayan ve eskiden köydeki yaşamı, bereketi anlatan ‘Bizim Köyde’ adlı şiirini okudu.

Ahmet Gök’ten sonra sahneye gelen şair Halime Doğru, Hz. Mevlana’nın mesnevide yer alan “Etme” redifli Türkçe bir şiirini okudu.

Genç sanatçı Talat Sefa Karasu “Özde ben bir insan olmaya geldim”, “Vahdet kaynağından dolu içende” ve “Bin cefalar çeksem almam üstüme” adlı üç güzel türkü seslendirerek gönüllerimizi mesrur etti.

Sunucumuz Merve Cura ve Mustafa Demir birlikte Kadioğlu ve Çakal çökerten zeybek oyunlarını oynadılar.

Bu güzel oyunların ardından tekrar şairlerimiz şiirlerini okudular. İlk olarak Ankören’den katılan Nermin Şahin Hanım;

“Ey gençliğim nerelere gittin
Giderken bütün güzellikleri götürdün...” dizeleriyle başlayan “Ey Gençliğim” adlı şiirini okudu.

Soyut kavramlara duygusal anlamlar yükleyen şair Uğur Köfe;

“Gül şehadeti tanık ben
Bal hınca hınç dua,
Emzirdi öz oğul ata gülü...” dizeleriyle devam eden “Gül Hazinesi Şahidi Filistin” şiirini okudu.

Muhammed Ali Karataş, **Hz. Mevlana** için yazdığı;

Hoş görürdür Mevlana’nın adı,
İnsanlara hoş görü ile yaklaşır
Gönüllere dokunur
Derki der ne olursan ol yine gel...” dizeleriyle başlayan “**Hoş Görürdür Mevlana’nın Adı**” adlı şiirini okudu.

Müdüroğlu mahlaslı Ahmet Yavuz da ağaç dikmenin önemine değinerek;
“Güzel yurdumun güzel insanları
Ağaç dikmeye davet ediyorum sizleri...” dizeleriyle başlayan “**Fidan**” adlı şiirini okudu.
Çatalhöyük Kültür Merkezinde sahne alan Ya-

ğız Ozan (Arif İnan Yıldırım), Çumra Kültür ve Sanat etkinliğine damgasını vurdu. "Âşık söze divanla başlar ama ben selamlama ile başlayacağım. Daha sonra divan söyleyeceğim. Hocalarımın sözlü olarak anlattıkları âşıklık geleneğini ben de uygulamalı olarak göstereceğim" dedi. "Âşık nedir?" sorusunu yine kendisi cevaplayan Yağız Ozan, "Bu konunun uzmanları değişik cevap verirler. Biz âşıklara sorarsanız, delinin iyi hallisidir." dedi. Hikâye anlatmakta ve şiir okumakta çok yetenekli olan Yağız Ozan, ustasına saygıdan dolayı usta malı türkülerle programını sürdüreceğini, kendi türkülerine pek yer vermeyip daha çok kendisinin yetişmesinde emeği olan, örnek aldığı kişilerin türkülerini seslendireceğini, hikâye anlatacağını, şiir okuyacağını, programının sonlarına doğru milli kahramanlarımızdan Koroğlu, Kızıroğlu Mustafa Bey'den koçaklama yapacağını ifade etti.

Programına bir güzelleme ile başlayan Yağız Ozan, salonda bulunan kişilere atıfta bulunarak hoş geldiniz dedi. Türkünün sözleri şöyle: "Çumra'da bugün güne Hoş geldiniz merhabalar Selamlar vereyim size Hoş geldiniz merhabalar

Geldik yola serdik çulu
Ondan böyle başı buğlu
Hocam Saim Sakaoğlu
Hoş geldiniz merhabalar.

Ozan odur yiğit pekçe
Ozana geçer mi akçe
Hocam Sadık-Anuş Gökce
Hoş geldiniz merhabalar.

Dalmış acep neye dalmış
Gözünde bir mana bulmuş
Öteki bey yalnız kalmış
Hoş geldiniz merhabalar.

Bülbül dersen o da lavar
Gezgin dersen çok yoldalar
Kamerada Aybala var
Hoş geldiniz merhabalar

Derdim birdi ektiler tuz
Yaramıza ektiler tuz
Derman sende Orhan Yavuz
Hoş geldiniz merhabalar

Âşık derler sesi güzel
Sesiyle nefesi güzel
Susucunun giysi güzel
Hoş geldiniz merhabalar

Aklım duman sırım baca
Ozana olasın hoca
Kimler olsun size hoca
Hoş geldiniz merhabalar

Bak burada ben de varım
Burada olmasın kârım
Abilerim ablalarım
Hoş geldiniz merhabalar

Burası aziz vatanım
Vatana kurbandır canım
Köşedeki güzel hanım
Hoş geldiniz merhabalar.

İki tane aksakallı
Karşısında kekrem dilli

Sol köşede top sakallı
Hoş geldiniz merhabalar

Aşık boşa kalam eder
Kendin ele gulam eder
Yağız Ozan selam eder
Hoş geldiniz merhabalar.

Yağız Ozan Usta malı türkülerde Aşık Reyhani'ye çok önem verir. Sahne aldığı her toplantıda bir iki türküsünü seslendirir. Bu gece de Aşık Reyhaninin söze çiçekle başlayın sözüne atıfta bulunarak onun çiçekle sohbetini içeren, "Bahar gelsin karşı dağa çıkalım Belki derdimize çaredir çiçek..." şiirini okuduktan sonra yine Reyhani'den "Oy bana derler âşık derdini söyle Bu bir sırdır emanettir veremem Belki dağlar kadar büyümem amma Cevizin kabağuna da giremem..." türküsünü çalıp söyledi. Daha sonra Ercişli Emrah'tan, "Hey ağalar dad gaziler /Dağa kar düştü kar düştü..." dizeleriyle başlayan türküyü seslendirdi.

Yağız Ozan, Aşık Fırkatı'den (Turgut Günay/ Yetik Ozan) bahsetti. Umay Türkes'in de eşi olan Turgut Günay'ın Sarı Uygurların Çinliler tarafından katledilişini anlatan; "Orda Kansu'daki o yalçın yarda Bir aylak atmaca döner bunalır Yorulup diplere doğru ağar da İnsan kokusuna konar bunalır..." dizeleriyle başlayan şiirini okudu. Ardından sözleri Fırkatı'ye bestesi kendisine ait bir "Kerkük" türküsünü çalıp söyledi.

Yağız Ozan türküleri duyarak söylediği gibi şiirleri de hakkını vererek okuyor. Sözleri Yetik Ozan'a ait "Kerkük" türküsünü seslendirdikten sonra Cumhuriyetin değerini anlatan Aşık Zafer Kazancı'nın "Şehirler işgaldeydi, sınırlar kuşatmadaydı Ya zulmü kırmak vardı, yok olmak ya da Yurdun bir tek taşına olmaz mıydı can feda Mutlak bağımsızlığa milletçe dedik evet Yaşasın Türk varlığı yaşasın cumhuriyet..." dizeleriyle başlayan şiirini okudu.

Arif İnan Yıldırım kendi yazdığı ve bestesi de kendisine ait Aşık Reyhani'ye ithaf ettiği şiirini çalıp söylediği şiir dinleyenlerin duygularını coşturdu.

YEMİNİM VAR

Ben büyük bir davanın küçük bir çocuğuyum
Cehalet zindanını yıkmaya yeminim var
Ben babamdan öğrendim, böyledir benim huyum
Korkmadan ufuklara bakmaya yeminim var.

Ninemnin derdi bendim dedemin telaşı ben,
Anamın duasında bacımın gözyaşında ben,
Derbederin, yoksulun, mazlumun gardaşı ben
Zalimin boğazını sıkmaya yeminim var.

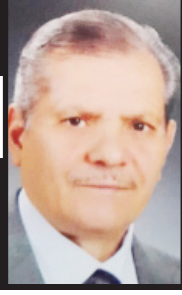
Yeminim var, bu çağın fitnessi yok olacak,
Zannetmesin bu fitne yanına kâr kalacak,
Bugün ya da yarın hak yerini bulacak,
Adalet çarasını yakmaya yeminim var.

El ele verip sahip olmak varken her şeye
Candan aziz yurdumda bu kin, bu nefret niye,
İkilik bitsin diye, dostluk var olsun diye,
Sevgiyi her vicdana ekmeye yeminim var.

Yağız der ki, düşsem de sıkıntıya ezaya,
Milletimin ismini yazmalıyım fezaya,
Ay yıldızlı bayrağı kapkaranlık uzaya
Bilimin ışığında dikmeye yeminim var.
Yağız Ozan daha sonra Aşık Veysel'in "Güzelliğin on para etmez" türküsünü söyleyerek rahmetle yâd etti. Koroğlu ile Kızıroğlunun nasıl dost olduklarına dair hikâyesini anlatarak "Kızıroğlu Mustafa Bey" türkü söyledi. Salondaki dinleyicilerin iştirakiyle "Çırpınırdın Karadeniz" marşını söyleyerek programını sonlandırdı. Gecemizi şenlendiren ve duygularımızı galeyana getiren Yağız Ozan'a teşekkür ederiz.

YAŞANMIŞ BİRKÂÇ HİKÂYE

**PROF. DR.
MEVLÜT
MÜLAYİM**

A. Öğretmenlerin Grup çalışması kontrolleri;

Ortaokulda okuduğumuz dönemlerde öğretmenlerimiz bizleri evleri yakın olanları 5-6 kişilik gruplara ayırır birlikte çalışmamızı ve verilen ödevleri birlikte yapmamızı isterlerdi. Ortaokul öğretmenlerimiz gruplardan akşamları evlerde ders çalışıp çalışmadığımızı da zaman zaman kontrol ederlerdi. Öğretmenlerimizden birkaçı bazı akşamlar bir araya gelerek toplandığımız sözde birlikte çalıştığımız evleri gizlice kontrole gelirler, ders çalışıp çalışmadığımızı takip ederlerdi. Bazı arkadaşlarımız ders çalışmayıp kâğıt veya diğer oyunları oynayanları tahmin ettiklerinden o kişilerin toplandıkları evleri daha sık ve daha fazla sayıda öğretmenle kontrole gelirlerdi. Normal olarak evin kapısından gelerek kontrol ettikleri gibi öğretmenler evlerin damına bile çıkarak çok sıkı takip altına alırlardı. Ders çalışmayıp oyun oynayanlar kaçmasın diye bu sıkı takipyle yakalandıklarında isimleri alınır, ertesi günü derste sorgulanır ve uygunsuz yakaladıkları arkadaşlarımıza dayak atarlardı. Öğretmenler okulda dövdüğü gibi akşam vakti kontrol esnasında geldiklerinde evimizde bile dövdükleri olurdu. Buna rağmen arkadaşlarımız başına gelecekleri bile bile oyundan vaz geçmezler bu alışkanlıklarını sürdürürlerdi. Arkadaşlarımızın hepsi ortaokulu bitirdiler bir kısmı liseyi de okudu ve çoğu da devlet memuru olmuşlardı.

O yıllarda veliler öğrenciyi eti senin kemiği benim diyerek öğretmene teslim ederlerdi. Günümüzde maalesef öğretmen dövmek değil bağırma bile suç işlemiş sayılmaktadır.

B. Koyun Gütmemiz ve Kavun Ziyafeti;

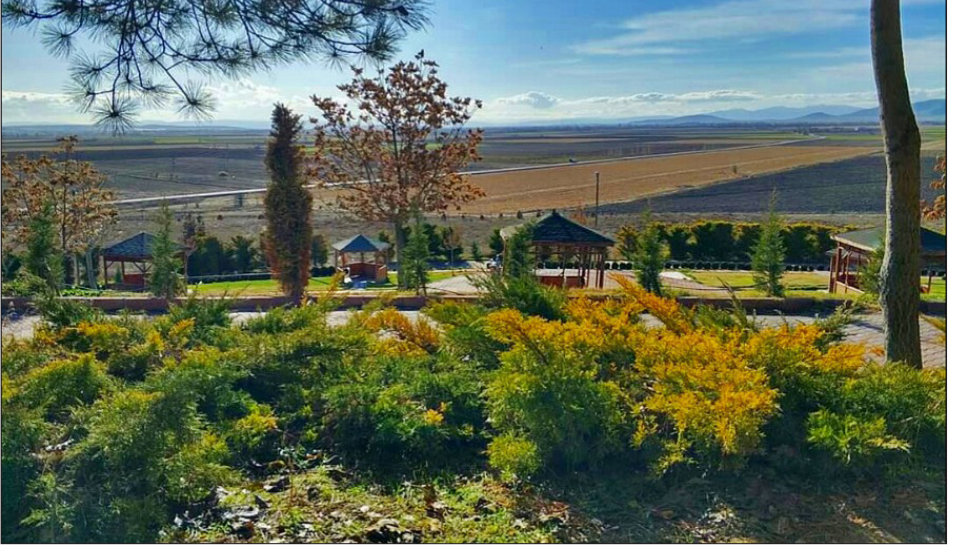
liseye yeni başladığım yıllarda mevsim Sonbahar, Eylül ayına yeni girmiştik. Otların sarardığı, dikenlerin çoğaldığı, yabancı otların sertleştiği bu ayda otlayan hayvanlar çok hareketli olurlar. Çünkü yiyecek yeşil ot ve beslenebilecekleri fazla bitki olmayınca fazla gezinirler. Sürüde bir de keçi ağırlıklı ise akşama kadar koşturur durursunuz. İşte böyle bir gün Denler mevkiine sürüyü olatmaya misafirimiz olan halamın oğlu Muzaffer ile birlikte gitmiştik. Kanalin kenarları ve yakınlarında yeşil otlar olduğu için hem bizim kanala girmemiz hem de hayvanların civarda yiyecek bulmaları için önemli bir tercihti. Hayvanları dolaştırıp dururken o gün başka bir ge-

lişme oldu, biz kanaldan yüzdük çıktıktan sonra hayvanlarla ilgilenirken kanalın öteki tarafından ıslık çalan bekçinin oğlu bizden kibrit istedi. Kutusu varmış kibrit çöpü bitmiş. Kanalın iki kenar arasında mesafe 15 metreden fazla bir de iki kenar yamaç olduğundan karşıya kibrit kutusunu atamazdık, bizimde kibrite ihtiyacımız da vardı. Çünkü her ne kadar kanalda öğleyn yüzmeye gürsek de hava serinleyince kanaldan çıkınca ateş yakıyor ısınıyorduk, o nedenle kibrit bize de lazımdı.

Bekçinin oğlundan bize kavun- karpuz vermesini istedik, kanala atacağını kibrit işini halletmemizi istedi. Kanalda su dolu olduğu için yüzerek geçip vermezdik, kibrit kutusunu da atamayacağımız için bir çözüm bulmalıydık. Bekçinin oğlundan bostanın kenarlarında olan ay çiçeği tablasından birkaçını bize atmasını söyledik. Ayçiçeği tablaları yeşil ve ağır olduğu için kanala düşmeden fırlatıp karşıya atabiliyorduk. Ayçiçeği tablalarını bize attı, bizde kibrit çöplerini tablaya iyice sokup karşıya kanalın öteki yüzüne atarak kibrit işine çözüm bulduk. Kendimizde kalan 6-8 çöple akşama kadar ateş yakma ihtiyacımızı karşıladık. Kibrit çöpü karşılığı bekçinin oğlundan kavun ve karpuz istemiştik. Kavun veya karpuzu kanaldaki suya atınca bize ıslık çalıyor, kanalda suyla gelen kavun ve karpuzları biz de kanala girerek gelen kavun veya karpuzu alıyorduk. Kanaldan kenara çıkarttığımız yirmi- otuz belki daha fazla sayıda kavun ve karpuzları kesip bir iki dilim yiyince bu iyi değilmiş deyip koyunlara veriyorduk. Çok olunca kestüğimizi beğenmeyip diğer birini kesiyorduk. O gün kaç kavun karpuz yedik bilemiyorum ama hiç birini tam yemediğimizi hatırlıyorum. Yediğimizden çok kesip kesip hayvanlara atmıştık. Okuyup Doktor olan halamın oğluyla bir araya geldiğimizde kavun karpuzdan söz açılınca Muzaffer, bana abi neydi o gün ne kadar kavun karpuz yedik diye hala anlatmaktadır.

C. Sırçalı da Pancar Sökerken Çobanların Kavgası;

Çumra İçeri Çumra arasındaki arazi sınırında Çumra otoganna gelen yolun, 3. ırmağın

batusında Sırçalı'da 31 dekar arazimiz var. Bu arazide 1965 yılında pancar ekili idi, sökümlün başladığı ilk günlerde (Ağustos sonu veya Eylül ayı başlarında) serbest söküml uygulaması yapılmadığından kartlı söküme müsaade ederlerdi. Kart ile günde bir ata arabası pancarı da kendimiz babam, annem Suzan ablam, Havva bacım birlikte söker hazırlardık, bir gün önce söktüğümüz pancarı babam abim veya benimle veya bazı günlerde yalnız gider Çumra'da pancarı kantarına teslim eder gelirdi. Bizim pancar tarlasının kuzeyindeki Mevlüt Tatoğlu'nun arazisinde hububat ekili olduğundan o dönemde anızdı. Bizim pancar tarlasından 150- 200 metre uzağımızda anızda iki sürü otlamaktaydı. Sürünün birisinin çobanı bizim İçeri Çumralı, diğeri Çumra'dan Asarlık'lılanmış. Sürüler otlarken bir birine karışmış, bağırılmalar, küfürler derken ses yükseldi, çobanlar kavgaya tutuştu. Babamla ve ben hemen koşarak kavgayı ayırmaya gittik. Daha biz varmadan Bizim köylü çoban silahını çekti, silah ateş almadı, Çoban toplu tabancasına mermiyi tekrar namluya verdi silah tekrar ateş almayınca Asarlık'lılar iki kişiydi, çobanın üzerine atlayıp silahı elinden aldılar ve ellerindeki çobandeğnekleriyle iyice dövüldüler. O arada çobanın biri koşarak gitti yakında ki eşeklerinin üzerindeki heybeden tüfeği aldı geldi, fişegi ağzına verdi, dayağı yemiş olan çoban perişan halde yalvarmakta, zavallının rengi sararmış ve sesi bile çıkmaz olmuştu. Babam araya girip Asarlık'lılara yalvardı, yapmayın, etmeyin, her ikinizin de çocuğu çocuğu var, sınırlarınıza hâkim olun, bu bir hata yaptı, siz de aynı hatayı yapmayın çocuğunuzu çocuğunuzu ve geleceğinizi düşünün, hayatınızı karartmayın

gibi sözlerle ayırmaya çalıştı. Epey bir dil dökecek uzunca bir uğraşından sonra Çumralı çobanlar babamı dinlediler, ikna oldular ve sakinleştiler. Bizim köylü çoban dayağı yemiş, perişan halde yerde yatıyordu, elinden aldıkları silahını ileri bir yere atmışlardı, ayınlınca tekrar kullanmaya kalkmasınlar diye ben de onu sapların arasına saklamıştım. Asarlık'lılar babama çobanın silahını almasını, kendisine vermemesini üzerimize veya yakınımıza gelirse, yanımıza yaklaşırsa kendisini tüfekle vuracaklarını, bu sefer affetmeyeceklerini söyleyip sürülerini alıp uzaklaşmışlardı.

Bizim köylü çoban onca dayağı yemiş, perişan halde yerde yatıyordu, yerinden bile kalkamadı. Onlar gittikten sonra babam epeyce bir söylendi, kızdı, ölecektin, neden böyle yaptın dercesine nasihat etti, yerden kaldırdık, elini yüzünü yıkadı, su içirdik, biraz kendine geldikten sonra sevindi mi, üzüldü mü bilemiyorum, ancak üstü başı tozlu bir halde topallayarak sürüsünü alıp ters istikamette köye doğru yönelmişti. O gün bizim içinde heyecanlı bir gün olmuştu ki silahın patlamadığına, bir kaza olmadığına, babamın araya girmesiyle Asarlık'lıların anlayış göstermesiyle durum en azından tatlıya bağlanıp kavgaya eden ve silahın kullanıldığı kavgada dayak hariç hasarsız atlatılmış, çobanlar ayrılmıştı. Onlar sevindiler mi bilmiyorum ama böyle kırm yüzünde kimselerin olmadığı bir yerde yaşanan silahlı bir kavganın böyle can kaybı ve önemli bir yaralama olmadan sonuçlanmasına biz canlı şahitler olarak çok sevinmiştik.

D. Barana muhabbeti ve seçim kazanma;

Üniversiteye ilk başladığım 1969- 1970'li yıllarda öğrenci hareketleri fazla olduğundan sık sık

köye gelir ve uzun süre kalırdım. Babamın barana arkadaşları birer hafta veya onar gün sırayla bir evde otururlardı. Bizim evde oturduğunda bende oturma süresince onlara hizmet eder ve hizmet esnasında konuşmalarına ara sıra katılıyordum. O yıllarda baranada konuşulanlardan çok hatıralar aklımda kalmıştır. Ancak ilginç olması ve günümüzde de bazı ortamlarda geçerliliğini koruması nedeniyle bir hatıramı burada vermek istedim.

O yıllarda ben üniversite öğrencisiyim, Ankara'da öğrenci olan biri olduğum için sohbet esnasında köyün problemleri ile ilgili görüş beyan ediyordum. Süleyman San annemin amcasının oğlu (dayım) belediye başkanıydı. Babamın barana arkadaşları köyün ileri gelenleri, reisi, muhtar, azası ve koruma başkanı gibi hepsi köyün idaresinde olan kişilerdi. Köyde asfalt yok, yollar tozlu, yeterince kumlama bile yapılmazdı. Yağmur yağınca yollar geçilmez hale dönüştüğünden yolun en yüksek yerinden çamurdan kaçarak yürümek zorunda kalıyorduk. Bazı sokakların karanlık, bazı yerlerde köprü bile yoktu. İdarecilerimizin hizmet edemediklerini, seçimlerde kaybedeceklerini ve bu konuda görüşlerimi arka arkaya sıraladığımda beni herkes pür dikkat dinlemişlerdi. Rahmetli Sert Ali (Şenyüz) amca bana bakarak bitti mi yeğenim dedi, bende bitti deyince başladı saymaya; bak yeğenim biz nasıl oy alırs sana anlatayım deyip söze başlamıştı. Senin o elektrik yok karanlık dediğin yere birkaç direk atarız elektrik getireceğiz deriz, su yok, köprü yok dediğin yerlere bir-iki büz (künk) ve su borusu atarız, köprü yapacağız ve çeşme getireceğiz deriz oy alırs. Baharın bahçede kavakları budarız, komşuya biraz kavak dalı götürün yakacak yaparsınız deriz, ondan oy alırs, Mahalledeki yaşlı kadınla-

rın halini hatırlı sorarsanız birkaç avuç kına veririz onların oyunu alırs. Traktörle bahçeyi sürerken komşunun da yarım dönüm bahçesini sürüverir ondan oy alırs, gibi çok şeyi saydı. Sizin dedikleriniz doğru ancak biz böyle yapar, oy alır, seçim kazanırs, demişti.

Sert Ali amcanın 1970'li yılların başında söylediği seçim kazanma sözlerini hiç unutamadım. Günümüzde de bu ve benzeri uygulamaları gördüğümde çok şeyin değişmediğini, bazı uygulamaların benzer olduğunu dünde olduğu gibi Sert Ali amcanın sözlerinin geçerliliğini koruduğuna maalesef şahitlik etmekteyim. Geleneğin sürmesi doğru olabilir ancak hizmet yerine sözde ikram ve hediyelerin öne çıkmasının doğru olmadığını düşünüyorum.

E- Ekmek kalitesi ile ilgili yaşadığım ilginç bir olay;

Konestaş Konya Unlu Gıda İmalî ve Ticaret Anonim Şirketinin Genel Müdürlüğünü yaptığım 01.07.1978- 31.03.1985 tarihleri arasında Konya'nın ekmek ihtiyacının önemli bir kısmını karşılamaktaydık. Ekmeği öğrenmiş ve uygulamada kaliteli ekmek çıkardığımızdan emin olduğum için bakkalları dolaşıp kaliteyle ilgili görüşlerini, varsa şikâyet ve taleplerini alırdım. Ekmek kalitesi ile hem Türkçe hem de yabancı dilde eserler okudum, ancak hiçbir kaynakta anlatılan böyle bir ekmek kalitesi ile ilgili kalite faktörüne hiçbir kaynakta rastlamamıştım. Bir gün Mengene yolu üzerinde rahmetli Rasim Karaduman'ın ekmek satış büfesine uğramıştım. Rasim Bey oğlu adına büfeyi işletir ve o zamanlar Yeni Konya gazetesinde de yazılar yazardı. Rasim beye hal hatır sorduktan sonra ekmeklerimizden memnuniyetini ve bir şikâyeti olup olmadığını sordum. Rasim Bey yanındaki beyi göstererek

bu bey günde 10-12 ekmeğ alır ona soralım de-
yip sözü müşterisine bırakınca o vatandaş "ben
memnun değilim" diye söze başladı. Neden diye
sorunca hiçbir ekmeğ kalite faktörünü açıklayan
kitaplarda bulamayacağınız aşağıdaki cevabı
vermişti. Memnun olmadığının cevabı aynen
şöyle; "ekmeği peynir tabağına batırınca peyniri
avuçlayıp gelmiyor, ekmeği pekmeze daldırınca
pekmezi somurup (emip) gelmiyor" demisti. Va-
tandaşın göre çok ilginç olan bu cevabı hiç bir ek-
meğ kalitesi ilgili kitapta bulamayacağımız kalite
faktörüdür. Böylece o gün ekmeğ kalitesiyle ilgili
yeni bir bilgi daha öğrenmiş olmuştum.

1980'li Yıllar: Konestaş Konya Unlu Gıda İmalî
ve Ticaret Anonim Şirketinde çalıştığım dönem-
de sağ- sol olayları hayli yoğun ve istenilmeyen
birçok olayda yaşamaktaydı. 1980 öncesi ve
sonrası iktidar değişikliği dönemlerinde özellikle
idareci ve memur tayinleri o yıllarda çok yapı-
lmaktaydı. Özellikle belirli idari görevdekiler ya
sürülür en hafif ceza görevden alınır. Bende 80
öncesi bu sürgüne tabi olanlardan olduğum için
yaşanılanları bilirdim.

Ben genelde ekmeğ fabrikasında çalıştığım süre-
de işime her gün sabah erken gider üretimi takip
eder, kaliteyi denetler, satışı, günlük işleri yön-
lendirir ve sorumlu vardiya amirinden bilgileri
alardım. Görevim icabı bir defasında il dışından
geldiğim bir günün sabahında imalatı gezerken

hamur karma makinelerinin yanında bir beyle
karşılaştım. Çalışan biri olmadığı için sordum,
kendisine yardımcı olayım istedim. Hoş-beş hal
hatır sorduktan sonra öğrendim ki bu bey benim
yardımcım olarak gelmiş. Komando Sait (Ank)
ismi ile Konya'da nam yapmış değerli hocamız
Anadolu lisesinin müdürlüğünü yapmakta iken
Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bir ile tayini
çkarılmış, yani sürgün edilmiş öğretmenmiş.
Hocam tayini yapılan ile gidemeyeceği içinde
istifa etmiş. Yönetim Kurulu Başkanım Yılmaz
Kulluk ile görüşmüş Konestaş'ta işe başlaması
uygun bulunulduğundan o da benim gibi erken-
den fabrikaya gelmiş. Hocam sabah fabrikaya
geldiğinde bende makamımda olduğumdan
fabrikayı gezmeye inmiş, bizde bu vesile ile im-
alat bölümünde Genel Müdür yardımcısı olarak
şirketimizde görevine başladığını öğrenmiş ve
tanışmıştık. 1980 öncesi ve sonrasında böyle gö-
revlendirilenler çok olduğundan benim de Sait
hocayla tanışmak ve bir süre Konestaş'ta birlik-
te çalışmak nasip olmuştu. Hükümet değişikliği
sonrasına kadar kısa bir süre birlikte çalıştıktan
sonra hocam tekrar Milli Eğitimdeki görevine
dönmişti.

Çalışanların düşüncelerinden çok işine bağlılığı
esas alınmalı ki ilerleme kaydedilebilir, maale-
sef bazı dönemler liyakatten çok başka nedenle-
rin ön plana çıktığı görülmektedir.

SONE(4)

Uzak diyarlardan mı dönüyorum bu akşam
Pek çok uzun sürdü bu yolculuğum neden-
se?

Anıp hâtraları bir tütün daha yaksam
Ve sevdiğim bir daha bana "hoş geldin" dese!

Tekrar duysam içimde kavuşma neş'esini
Az sonra tren çığlıkla giriverecek gar'a
Koşuşturma arası görsem, duysam sesini
Ve bir kez daha selâm yeni hâtralara

Yeniden başlasaydı bu yaşam yolculuğu

Nuri Göksel İNAN

Mınl, mınl şiirler okurdu başucumda
Güneş gibi doğardı, o kapları ufkumu
Gündüzler yetmez; düşler görürdüm uyku-
sunda

Bizim için böyleydi o çok büyük mutluluk
Kavuşmak varsa son da başlasın her yolculuk

Ve zin: Hece. Durak 7 + 7 = 14

Kâfiye ve kümeleniş : İngiliz Sone'si

Şair: Nuri Göksel İNAN Türkmencamili

DR.ÖMER YILDIRIM

Çumra sevdalısı, Çumra düşkünü ve aşığı bir doktor. Çumra'nın ve Çumralının dostu, abisi, babası ve gülen yüzü. Gül yüzlü ve okyanus gönüllü bir insan. Çumra'nın ve Çumralı'nın neşe kaynağı ve dert ortağı. Daha yüzünü astığı görülmemiş ve hep tebessüm edip gülerken görülen nadir insanlardandır Dr. Ömer Yıldırım. Çumra'da yıllar önce açtığı mütevazı muayenehanesinde hem sohbet ve muhabbetiyle gönüllere hem de teşhis ve tedavisiyle hastalara şifa dağıtan Dr. Ömer Yıldırım hocamız hastalarını hep güler yüzle ve şaka yaparak karşılamayı ve onlarla severek irtibat kurmayı becerebilen nadir doktorlardandır. Çumra'mızda Dr. Ömer denildiği zaman onun neşe kaynağı meşhur gülüşü ve sohbeti akla gelir. Büyüklemeden, kibir ve gurura asla kapılmayan Dr. Ömer Yıldırım yediden yetmişe bütün Çumralıların gönlünde sevgi ve saygıyla taht

SEDAT
ULUPINARLI

kurmuş bir büyüğümüzdür. 1951 Yılında Çumra'nın Tahtalı Köyünde dünyaya gelen Dr. Ömer Yıldırım ilkokula aynı köyde başlamış ve Çumra'ya göç etmeleri sebebiyle Çumra Hürriyet İlkokulunda bitirmiştir. Lise tahsili için Konya'ya giden ve Konya Erkek Lisesinde okuyan Dr. Ömer Yıldırım buradan başarıyla mezun olmuş ve girdiği sınavda başarı elde ederek Eskişehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde okumaya başlamıştır. Burada 2 yıl okuduktan sonra tekrar girdiği Üniversite sınavında üstün başarı elde ederek Cerrahpaşa Tıp Fakültesini kazanan Dr. Ömer Yıldırım burada tıp okumaya başlamıştır. Başarılı bir Tıp eğitiminin ardından Tıp Fakültesinden 1979 döneminde mezun olarak Dr. Olan Ömer Yıldırım 1980-82 yılları arasında Çumra 1 nolu sağlık Ocağında Hükümet Tabibi olarak görev yapmıştır. Daha sonra Devlet görevinden istifa eden Dr. Ömer Yıldırım Çumra'da kendisine ait bir muayenehane açmış ve burada Çumralılara hizmet etmeye başlamıştır. Dr. Ömer Yıldırım tam 41 yıldır Çumra'mıza severek sağlık hizmeti vermeye devam ediyor. Çumra için nerede nasıl hizmet edilecekse hep orada olmaya gayret etmiş, yıllarca Kızılay Çumra İlçe Yönetim Kurulu Başkanlığı yapmış, hem sağlık hizmetinin ve siyasetin hem de spor ve diğer etkinliklerin içinde ve yönetiminde bulunmuştur. Çumra'da yıllarca Belediyesi Meclis Üyesi olarak ta hizmet veren Dr. Ömer Yıldırım ihtiyacı olan herkese yardım etmeye çalışmış ve bunu zevkle yapmıştır. Kendisine Çumra'ya ve Çumralılara vermiş olduğu bir ömür ve bütün hizmetlerinden dolayı teşekkür ederim. Sağlıklı uzun ömürler dilerim.

GEÇMİŞE ÖZLEM

ARİFE
GÖZÜAÇIK

Bizim köyde hiç okul açılmamış hiç bakkal açılmadığı gibi... Şimdiki gibi taşımacılık sistemi ya da serviste yoktu. İlk okula giderken en sevdiğim gün cuma gündü, yani haftanın bitimi. Bu benim köyüme gidebileceğim anlamına gelirdi. Babam, gelecek beni köyümüze götürecekti. İstiklâl Marşı çabucak okunsun isterdim. Okulun kapısından dışarı çıktığımda babam yüzünde belli belirsiz bir gülümseme ile beni bekliyor olurdu. Babama doğru koşarken hoplayarak kollarımı açar dizlerine sarılırdım.

-Geldin mi baba?

-Dur kızım dur derdi gülümseyerek ... Babam; beni gördüğü için mi sevinirdi yoksa beni mutlu ettiği için mi?

Oy benim babam! Türkmen teyzelerin kızlarını gelin çıkarırken yaktığı ağıt gibi... Babama duyduğum özlemin sevginin üstüne ağıt yakasım var. (Öte yandan Türkmen teyzelerin bu yeteneğini hep de merak etmişimdir. Ayrılığın verdiği o hüznün, acı, şaşkınlık, telaş içinde nasıl kafiyeyi tutturarak o kadar sözü bir araya getirirlerdi.) Tatbiki köyümüze traktörle giderdik. Babam traktörde ben kasada (römork), çoğu zaman soğukta... Römorkun bir köşesinde, varsa içinde bir eşya minder yoksa çantamın üstüne oturarak. Gitmek isteğimiz; varacağımızı düşündüğümüz yerin güzelliğinden midir? Yoksa uzaklaşmak, sıkıldığımız ait olmadığımızı düşündüğümüz yerden kurtulmak mıdır? Ya da içimizde kapatamadığımız, tamamlayamadığımız eksiklik duygusundan mıdır? Kısdır bizim köyümüzün Çumra'ya mesafesi. Ama belki o zamanlar, yolun toprak olması, ya da traktörle yolculuğun uzun sürmesi mesafeyi çok uzun sanmama sebep olurdu. Çoğunluğu taş yer yer kerpiç ile örülmüş dışı sıvasız dedemin yaptığı evimize vardığımızda, evimizin yanında ki köyümüzdeki tek akasya ağacının et-

rafında traktörle döndükten sonra evin önünde dururduk. Hep olmak istediğim, ayrılmayı hiç istemediğim yer... Annem (anam), bizim ona anne dememize hiç izin vermedi. (Anne dediğimizde başkasına sesleniyor gibi oluyormuşuz) Anam; çoktan teneke sobamızı yakmış olurdu. Tabii ki kemre ile... (kemre koyunların yattıkları yerden, bel, balta yardımıyla kesilerek çıkarılan sertleşmiş hayvan gübresi)

Oturduğumuz odada, duvarlara dayanmış dokuma yastıklar (bazılarını anam dokumuş bazılarını babaannem) girişin sol tarafında babamın av tüfekleri, yanında askı, askının altında halı, askının yanında ahşaptan lambalık üstünde lamba ...sağ duvarda üzeri çiçek desenli büyükçe ayna, yanında bezden dikilmiş bir kılıfın içine konmuş Kur'an'ı Kerim ... Odanın neredeyse tamamını kaplamış, tüyleri yok denecek kadar az halı. Oturulabilecek her yere konmuş içleri yünle doldurulmuş minderler... Sobanın dışının kıpkırmızı olduğunu; ama ne kadar kemre atılırsa atılsın ulaşılan en son sıcaklığın kendi çevresinden ibaret olduğunu hatırlıyorum. Oda büyük olduğu için miydi yoksa yolda çok üşüdüğümünden miydi bilmem... (Bu günümünden, çocuk Arife ye biraz konfor sunmak isterdim)

Babam ısınmış olacak ki ya da geç kalma endişesinden, koyunları salalım dedi. İşte o an! Yaşamaya, seyretmeye doymadığım hep içinde olmak istediğim o an ... Önce koyunları salardık tamamının çıktıklarını kontrol etmek benim işimdi. Bizim koyunlarımız komşularımızın koyunları gibi kirli olmazdı. Nedendir bilmem ama bu benim çok hoşuma giderdi. Yolun diğer tarafındaki komşula-

rımızın koyunlarına bakıp babama;
-Bizim koyunlarımız temiz! dediğimi hatırlıyorum...

Çok konuşmazdı benim babam. Belli belirsiz gülümserdi sadece... Kış günüyse eğer, hele de kar varsa yerde, koyunlar hemen dağılmazdı. Karların altında, karların erimesi ile biriken suların içinde, üzerlik köklerinin etrafında, hayvanlar ot arardı. Koyunların, ağıldan biraz uzaklaştıklarını görünce babam,

- Hadi kızım kuzuları sal derdi. Başka bir an yoktur ki; bu kadar gürültünün kulağa hoş geldiği, insanın enerjisi için içinde hissettiği, sevgiye dokunulduğu an olsun... Kuzuların tiz sesi, koyunların, kendilerini gösterebilmek için belki de çıkara bildikleri en yüksek sesle kuzular koyunlar birbirine karışırdı. Tıpkı tüm anneler gibi, koyunların da yavrularına yaklaşımı farklıdır. Kuzuları gördükten, seslerini duyduktan sonra, uzak, yakın, nedeyse uçarcasına gelen anne koyunlar vardır. Tuzla taşlarına (koyunlar yesin diye üzerine tuz konulan taşlar) çarparak, aynı yöne koşan koyunların, üstlerinden atlayarak, bazen düşüp yuvarlanarak yavrusuna koşan anneler...

Sakince, sadece meleyerek, gelip tereddütsüz yavrularını bulan anne koyunlar ... Koşarak, kuzuların içine dalıp, kendi yavrusunu buluncaya dek, diğer yavruları, burnuyla iten, düşüren telaşlı anneler ... Bulunduğu yerden, hiç hareket etmeden, ot arayan, arada bir başını kaldırıp, meleyip sonra ot yemeye (yayılmaya) devam eden. Yavrusunun kendisini bulmasını bekleyen koyunlar vardır.

(Bu anne profili benim anneme benziyor) Koyunlar bir zaman sonra sakinleşmiş kuzularını emziriyor olurlardı. Ya da burunlarıyla yavrularına yön vererek yanlarına düşürüp otlamaya giderlerdi. Bir de kuzularını almayan koyunlar olur; bunların kuzuları telaşla sağa sola koşar, duran her koyuna koşar o koyunlar tarafından itilir çoğu zaman, düşerlerdi. Onların annesini biz bulurduk, daha çok babam...

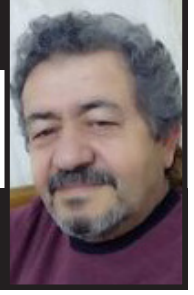
Güneş varsa eğer, koyunlar kuzularıyla meraya sürülürdü. Gün batımına yakın, ter temiz insanın burnunu sızlatan bir hava, parlayan karların çıkardığı ses, daha çok yürüyen ama arada bir meleyen koyun, kuzu... Karların arasında, ot bulabilirse koyunlar, onlar adına sevinirdim... Kuzuların annelerine yaklaşımı da farklıdır. Tıpkı tüm yavrular gibi...

Kimi kuzular, annesinden uzağa gidemez. İnsanlar gibi. Bazı kuzular annesini taklit eder ot yiyormuş gibi yaparlar, annesi başka bir koyunu süserse o da aynısını yapmaya çalışır... Bazı kuzular da annelerini bulur tekrar kaybederler... Kimisi doymak bilmez, anneleri her durduğunda emmek ister. Bazılarıysa anın tadını çıkarmak ister gibi koşar zıplar oyun oynar.

Kuzu gütmüşlüğü çoktur benim. Büyüklerimle birlikte koyun gütmeye gitmişliğim de ... Babamdan gördüğüm sevgi, onay, annemden gördüğüm sabır var olan karakterimim sebebidir. Ne kadar güzel, mutlu, bir çocukluğum olmuş diye düşünüyorum bazen; ölüm ile tanışmadan.....

DÜN DE, BUGÜN DE, YARIN DA ÇUMRA...

M. YAVUZ
ÇOLAK

Bugünün Çumra'sından geçmişe yol, geleceğimize yön bulmak; hayallerimizi de içine katıp istikbalin Çumra'sı için eli kalem tutan herkesi klavye başına davet eden Sadık Gökçe'ye en kalbi duygularıyla teşekkür ederek başlamak istiyorum. Kültürümüze dair bugüne kadar yazabildiğimiz ve biriktirebildiğimiz ne varsa onun gayretiyle oldu. En büyük destek eşinden ve etrafına toplanan dostlarından gelse de o sessiz ve derinden sabırla bir Çumra Kültür Sanat Ailesi kurmayı başardı bence. Her geçen gün sayısı artarak büyüyen bir aile hem de...

Zaman zaman biz de o klavyenin başına geçip anılarımızı, düşüncelerimizi yazdık, Çumramız hakkında birikimlerimizi paylaştık. Allah ömür verirse, yeri ve zamanı geldikçe yazılarımız, fikir ve düşüncelerimizle huzurunuzda olmaya devam edeceğiz...

Bu günkü yazımın konusunu seçerken aklımdan geçenleri sıralasam, sayfalar dolusu yazmam gerek. Değişen ve dönüşen toplum hayatının bizden alıp götürdüğü değerler var. Terk edilen köyler, kontrolsüz büyüyen şehirler var. Bunlara bağlı olarak gelecekte bizi nelerin beklediğini tahmin etmeye çalışırken sokak aralarında kaybolmuşum hissine kapılıyorum. Yaşadığımız çağın keskin virajlarında savrulmadan yol almak hiç kolay değil. Daha çok sosyologların alanı olsa da içinde hepimizin yaşadığı sosyal düzende, olumlu olumsuz türlü gelişmelerin topluma tesirlerini dile getirmek istesenez ne söylemek isterdiniz deseler cevabımız ne olurdu diye düşünerek cümleler kurmaya çalışıyorum.

Bu çağın yaşayan insanları olarak; insanlık tarihinin en hızlı teknolojik gelişmelerine şahit olan, etkisine maruz kalan nesil olarak biz şanslı mı, şanssız bir kuşak mıyız? Keskin değişikliklere ayak uydurmanın bedeli oluyor. Nimetlerinden fayda sağlıyor olsak da her an bir rüzgâr veya fırtına

bizi önüne katıp kovalar, ya da ardından sürüklemeye çalışırken bir yerlere tutunmaya çalışan bir nesiliz. On binlerce yılda katedilemeyen mesafeler, bin yıllar alan keşifler artık saniyeler içinde hayatımıza giren yeni akımlarla baş döndürücü hıza ulaştı. İcadı siz yapıyor, oyunun kurallarını belirleyen safta iseniz nimeti; tüketen, satın almak zorunda olan safta iseniz külfeti bölüşen hanesindesiniz demektir...

Deyim yerindeyse kitabın ortasından girer gibi olduk sahaya, bakalım çıkabilecek miyiz konunun içinden?

Beni kaygılandıran, cevabını aradığım sorular çoğaldı son yıllarda. Bunun için yazmaya, sormaya devam ediyor içimdeki ses. Geleceğe yakılan meşale olarak gördüğüm için yazıyorum ayrıca. Sadık hocanın çağrısına kulak veren çoğalır inşallah da birbirimizin fikir ve düşünceleri etrafında orta yol buluruz.

Çumra, geleceğin yıldızı yeni bir cazibe merkezi olma yolunda hızla ilerliyor. Değerlendirebilir isek bunlardan biri Çatalhöyük ve turizm sektöründe atılacak doğru adımlara bağlıdır. İkincisi ise bu yazının ana fikrini de oluşturan organize sanayi bölgemizde hızla çoğalan yatırım hamleleridir. Hem endişe ettiğim hem de umutlandığım, sevinç duyduğum gelişmelere alan açıp okuyucularımın da dahil olacağı, fikir sunacağı bir ortama ulaşmayı umut ediyorum.

Aslında bu sayıda sizlere köyümün hikayesini anlatıp, boşalan köyler hakkında düşüncemi yazmayı planlamıştım. Fakat her gün yanından geçtiğim Çumra Organize Sanayi Bölgesindeki gözle görülür değişimi ilginize sunmak için karar değiştirdim. Kaşınhanı ile Çumra arasında aslim çayırı diye bildiğimiz sahada her gün yeni bir tesis iskeleti ortaya çıkmaya başladı. Ovanın yüzü mantar gibi çoğalan,

direkleri dikilip çatısı kurulmuş irili ufaklı sayısız yeni fabrika işyeri inşaatıyla dolu. Yakın bir zamanda ilçe nüfusumuzun hatırı sayılır oranda artacağını tahmin etmek zor değil. Geleceğe hazırlanmak, avantaja çevirmek lazım bu durumu. Fakat içimi kemiren bir meseleyi de gelin hep birlikte konuşup istişare edelim istiyorum...

Bakış açısı önemli, artısı eksisi olan konuları birlikte değerlendirmek faydalı sonuçlara götürür bizi. Yıllarım tarım teşkilatlarında geçtiği için olsa gerek, tasasını çektiğim bir sorun var. Geleceğin en büyük problemi olarak görülen, gıdaya erişimin zorlaşacağı beslenme ve barınma sorunları tüm dünya insanlarına çok uzak değil artık! Bu yüzden tarım ve hayvancılık yapılan alanların daralması, yok olma tehlikesi ağır sonuçlar doğuran bir kusurdur. Gıda sentetik olarak üretilebilir bir ürün değildir, toprak ve su olmadan insanları doyurmak mümkün değildir. Yaşanılan her devirde insanlar, gelecek nesillerin emanetini taşıyan bir fani olduğunu unutmadan payına düşeni tüketmelidir! Peki bu kurala ne kadar uyuyor günümüz insanı diye sorsam ne dersiniz? Hepimiz ağır bir vebalin altındayız dediğinizi duyar gibi oluyorum. İşte meseleye bu pencereden baktırmak için dönüp duruyorum konunun etrafında.

Yaratılan her yeni cazibe alanlarında ilk önce tarım arazilerinin ortadan kalktığını, rant yükseldikçe arsaya ve binalara dönüşüp hızla yok olduğunu defalarca gördük bugüne kadar. Bir örnekle daha iyi anlaşılacağı için on gün önce yoğun duygular yaşadığım, içimi yakan bir durumu sizlerle paylaşmak istiyorum. Konya Şehir Hastanesinde üst katlardan kuş bakışı izlediğim Bahri Dağdaş Araştırma Enstitüsünün bir köşeye sıkıştırılmış gibi halini görünce 'eyvahlar olsun, buranın da sonunu getirmişler!' dedim içimden. Tarihi Cumhuriyetten eski öyle bir kurum ki burası, kan damlasa can biten topraklarıyla; atçılık, sığırcılık, koyunculuk ve tavukçuluk başta olmak üzere çiftçimize ve milli ekonomiye can veren hayvancılık şubeleriyle tarihi Konya Harası kaderine terk edilmiş hazin bir sona doğru gidiyor artık. Yüz yılı aşkın ıslah çalışmaları ile birinci sınıf tarım arazileri parsel parsel

ana gövdesinden koparılıp betona dönüşürken durun yapmayın diyen kaç insan vardır acaba memlekette? Daha doğmamış çocuklarımızın, torunlarımızın emaneti, geleceğin teminatı o müthiş verimli topraklar üzerinde şimdiki adliye sarayı ve çevresindeki yapılaşmalar yükselmişti ilk önce. Çeyrek asır geçmemiştir daha üzerinden, kurumun bünyesinden çevre yoluna kadar bin dönümden fazla arazileri koparılmıştı. Çevre yolunun arkasına geçilmesin diye direnen duyarlı pek çok kişi, sivil toplum, basından, kurumlardan ve konunun uzmanı insanlardan gelen itirazlar, tepkiler bir bir devre dışı bırakıldı. Başka yer kalmamış gibi devasa bir arazi daha hastaneye ve çevresinde yükselen iş merkezlerine kurban edildi! Gelecek nesiller, doğmamış torunlar bugün bu vebali yüklenenlere dua mı edecek beddua mı edecek varın siz düşünün. Gidip Beyhekim hastanelerinin olduğu ot bitmez meralara yapsanız olmaz mıydı bu projeyi? Tarihe not düşen bir kardeşiniz olarak açıkça söylüyorum; bu Şehir Hastanesini o topraklara dikmekle can damarımızı kestiler, ömrüm boyunca beddua etmekle kalmayıp iki elim yanınızda mahşerde şahit olacağımı bu satırların yazarı sorumluluğuyla beyan ediyorum cümle aleme. Meramımı daha iyi anlatmak için bir bilgiyi de buraya ekleyeyim ki, niyetimi yanlış yerlere çekmek isteyenler çıkarsa bir dayanağım olsun. On yıl önce, çölleşme ile mücadele alanında uzman bir bilim adamı izlediğim bir panelde birleşmiş milletler raporuna dayandırdığı şu bilgiyi paylaşmıştı.

"2050 yılına kadar dünya nüfusunun 9,1 milyara ulaşacağını hesaplarsak, buna bağlı olarak da gıda ihtiyacı yüzde 70 oranında artacak, dolayısıyla bu açığı kapatmak için ya yeni tarım alanları açmamız ya da mevcut alanlarda yoğun tarım yaparak verimi artırmamız ve açığı kapatmamız lazım"

Bunlara ilave sorunlar baş göstermeye başladı günümüzde. İklim değişikliğine bağlı yeni felaketler kapıya dayandı. Her an kıtlığa dönüşebilecek kurak yıllar ürkütüyor farkında olanları. Gelecekte böyle bir senaryonun gerçeğe dönüştüğünü düşünün; aç kalan insanlar toprakta biten

beton kalıplarından tuğla söküp yerler artık... Defalarca gündeme getirip çıçlık attım ama sesimi duyuramadım en yakınımdaki insanlara bile. Abarttığımı düşünen olabilir, ben üstüme düşeni yapayım da vicdanım rahat olsun. İnşallah yanılan ben olurum diye duamı da ediyorum. Asıl konuya, sanayi bölgemize geri dönersek; bir başka sorun da diyelim ki yasalarla tarım alanları korumaya alınsa bile sanayi yatırımlarının yoğunlaştığı bölgelerde kirlenme ayrı bir problem olarak karşımıza çıkıyor. Üretim çıktı ve artıkları ile kimyasalların olumsuz tesirleri de olacağı için alt yapı çok önemli, izliyoruz bölgemizdeki yapılaşmayı. Tüm handikapları göz önüne sermeye çalışırken bölgemiz deprem yönünden güvenli Allah'ın bize büyük bir lütfu olarak bakıyorum. Ayrıca en ucuz gemi taşımacılığına demiryolu ağını kullanarak liman şehirlerine ulaşılacak konumda olan Çumra'nın üs olarak seçilmesini isabetli buluyorum. A'dan Z'ye her alanı harekete geçirecek canlı bir ticaret merkezine doğru yol alan Çumramızın

gelişmesine karşı olduğum sanılmasın. Çok verimli topraklarıyla önemli bir tarım merkezi olduğu unutulmadan hep hayalini kurduğumuz tarım sanayi entegrasyonunu da gerçeğe dönüştürecek adımları atmak, planlamak toplum önderi ve beyin takımı yöneticilerin hünerine bağlı bundan sonra. Sanayicilerimiz de en az çiftçi üreticilerimiz kadar değerlidir. Eğer tarım alanlarına zarar vermeden bir endüstri kentine dönüşür ise Çumramız; ben ömrüm boyunca sebep olana, alt yapı kurana, geleceğimizi planlayana dua edeceğimi buradan ilan ediyorum. İstihdam sorununu çözmek, hayat standardımızı zirveye taşımak anlamına geleceği için bu projelere kimse karşı çıkmadığı gibi destekleyip arkasında duracaktır. Vatanını seven işini en iyi yapandır sözü altın değerindedir. Hassasiyetimi dile getirmek için ben de işimi yapmaya çalışıp fikirlerimi sundum. Yorum ve eleştirilerinizle katılım sağlamanız benim için çok değerli olacak dostlar. Saygıyla selamlıyorum memleketimin güzel insanlarını...

NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE

Asya'dan Anadolu'ya kona göçe geldik
Malazgirt'te açılan gedik
Anadolu'yu kendimize yurt ettik
Türk vatansız olmaz dedik
Kurulan nice devlet nice beylik
Gün geldi yedi kıtaya hükmettik
Gün geldi dört bir yandan sarıldık.

İngiliz'i, Fransız'ı, Alman'ı, Yunan'ı
Bunlar düşmanın azılı olanı
Bilmiyorlar ki Türk'ün göğsündeki imanı
Damarında akan deli kanı
Savaş Türk'ün düğünü bayramı

Derken bir ses duyuldu tepeden
Savaşmayı değil ölmeyi emrediyorum dedi
komutan
Türk'ün göğsündeki iman kabarmışken
Allah Allah sesleri yükseldi birden

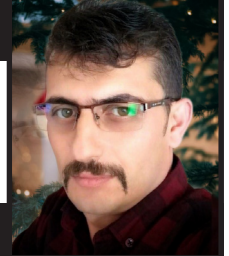
Çank delik
Silahta mermi eksik
Bazen aç yattık
Bazen az hoşaf ile yarım ekmek yedik
Kadın çoluk çocuk cephegedydik

MUSTAFA DAŞ

Yine de vatanımızı vermedik

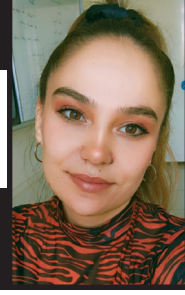
İngiliz'i çöle Fransız'ı inine
Almanı geldiği yere
Döktük Yunan'ı denize
Biz böyle kavuştuk Cumhuriyetimize
O günden bu güne geçen 100 sene
Kutlu olsun daim olsun ülkemize
Daha nice senelere gelişmiş Türkiye
Var mısınız hep beraber âmin demeye

Allah'ım
Ezanımızı dindirtme
Bayrağımızı indirtme
Vatanımızı böldürtme
Ne Mutlu Türküm Diyene
22.11.2023

YOL

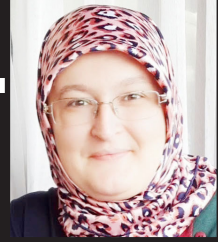
Bir kadın için zor olmalıydı, bütün yükler üzerine binmişti. Hayatta oyununu bu kadıncağzın üzerinde kuruyor muydu sanki. Hep böyle olurdu nasıl bir sabırsa bu, yaşadıkları yetmezmiş gibi daha fazlasını yaşardı ama şükrederdi de. Dilinden duasını, dudaklarından gülüşünü eksik etmezdi. Kocası gurbetçiydi, çocuklarına hem ana hem baba olmuştu. Meryem çalışkan bir kadındı, umudunu da ekerdi bahçesiyle birlikte. Topladığı sadece aş olmazdı sofrasına; ona ve çocuklarına nefes olurdu. Ne var ki çocukları küçük olduğundan dolayı tüm yükü kendi çekerdi. Derdini paylaşacak kimsesi yoktu. Şu dua olmuştu diline bana bir dost gönder Allah'ım, derdimi paylaşacak bir arkadaş. Gecesi gündüzü kanşmıştı Meryem'in; tatlısı acı, derdi pekti. Yalnızlık insanı yaşadığıyla baş başa bırakırdı çünkü. Günlerden bir gün kapıda, oğlunun elinden tutan bir kadın gördü. Gülümsüyordu kadın Meryem'e, içinde bir sıcaklık hissetti. Bu duyguyu unutmamıştı Meryem. Ayağa kalktı üzerinden şaşkınlığı atarak, hoş gel... hoş geldiniz. Oğlu Ahmet, anne bu Sevda öğretmen seni görmek istedi dedi. Meryem utandı, acaba bir şey mi olmuştu. Sevda öğretmen Meryem'in düşünceye kapıldığını görünce; aslında ben sizden yardım almaya geldim. Bana yardım eder misiniz? Meryem anlamak için Sevda öğretmenin

MERVE
CURA

yüzüne baktı. Sevda öğretmen: Kusura bakmanın haber vermeden geldim, buraların yenisiyim. Ahmet bana uzun zamandır burada olduğunuzu söyledi. Burayı tanımak ve keşfetmek için sizden yardım almaya geldim. Bu dostluk teklifiydi, kendisine eşlik etmesini istiyordu. Nasıl olur bilmem ki, ben size yardım edebilir miyim? Duası kabul olmuştu işte, derdini en önemlisi yalnızlığını paylaşacağı arkadaşını bulmuştu. Evet bu Sevda öğretmendi onu görür görmez hissetmişti bunu. Meryem sobanın üzerinde kaynayan su ile çayı demledi. Sevda öğretmen etrafı izliyordu, Meryem'e baktı bir ara o da hissetmişti bu sıcaklığı. Sevginin derecesi olur muydu bilmiyordu ama sıcaktı bir şeyler. Neredeyse Ahmet'i unuttukları; Ahmet gülümsedi sanki birbirinizi hep tanıyormuşsunuz gibi öğretmenim, teşekkür ederim annemi böyle gülerken görmemişim. Sevda öğretmen Meryem'e baktı, duygulandı. Hikâyesi vardı Meryem'in, öyle bir köy gezisinde bitmeyecek kadar uzun, bitmeyecek kadar çok. BU DA BAŞKA BİR YOLDU İŞTE SEVDA ÖĞRETMEN İÇİN. MERYEM'İ TANIYACAK ONA YOL OLACAKTI.

VEHİM

Gecenin içinde, saatin üçünde,
Ruhuma yalnızlığın sükûtu bulaştı.
Ruhtuma vuran dalga telâşıyla,
İçimde kopan fırtınanın sesi yankılandı.
Bir ses ...
Eski zamanlardan gelen
Bir serinlik ...
Sarıveren apansız
Gelişiyse tüm duyguları devindiren
Talan eden zamansız ve mekânsız
Hırçındı ...
Bir dalganın patlama anı gibi
Kulakları sağır edencesine gürültülü
Çarptıktan sonra kendini sakinliğe bırakan.
Köpük köpüktü ...
Zamanın kadrâjından taşan
Sancılı bir fotoğraf karesi gibiydi.
Neydi, kimdi?

FATMA
GÜLER
TOSUN

Ya da hangi düşünceydi?
Böylesine sınımsız saran
Ve aniden bırakan
Çözemediğim düğümler silsilesiydi.
Aldım ...
Kabul ettim ...
Ve öylece, olduğu gibi yerine bıraktım.
Boşluğa ...
Sonsuzluğa ...
Artık hırçım değildi
Uslu uslu yerinde oturan bir çocuktu
Dinginleşti ...
Uzaklaştı ...
Ve aniden kayboldu.